

INSTITUT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

ArxiducLluísSalvador

PROGRAMACIÓ DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA

CURS 2009/2010

IES ARXIDUC LLUÍS SALVADOR

ÍNDEX

1.-Organització del departament.....	3
2.-Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències bàsiques.....	4
3.-Programació.....	7
3.1.- 1r d'ESO.....	7
3.2.- 3r d'ESO.....	11
3.3.- 4t d'ESO.....	15
3.4.- Cant coral.....	17
3.5.- Taller de teatre.....	23
4.- Avaluació.....	24
5.- Metodologia i recursos didàctics.....	29
6.- Atenció a la diversitat.....	31
7.- Activitats complementàries.....	32
8.- Pla de lectura.....	34

1. ORGANITZACIÓ DEL DEPARTAMENT

1.1. COMPOSICIÓ DEL DEPARTAMENT I DISTRIBUCIÓ HORÀRIA.

Degut a l'entrada en vigor dels nous currículums, es fa necessari pel departament de música un nou professor, ja que l'esmentat departament assumeix moltes més hores que l'any anterior. A això s'afegeix que enguany es torna a impartir l'assignatura de Cant Coral, que com a optativa a 3r d'ESO, consta de 2 hores de docència.

Per tot això, en el Departament de Música hi haurà enguany 3 professors:

- Josep Alemany (Tutor)
- Gabriel Riera Mas (Cap de departament i tutor)

Així mateix, el Departament de Música, impartirà les següents assignatures als següents nivells:

- Música: 1r, 3r i 4t d'ESO
- Cant Coral: 3r d'ESO (assignatura optativa)
- Taller de teatre 2n d'ESO (assignatura optativa)

La distribució d'hores i grups per professor és:

Josep Alemany. Total d'hores del departament: 13h

- 1r d'ESO: grup A, B i C.
- 3r d'ESO: A/D
- Taller de teatre 2n

Gabriel Riera Mas. Total d'hores del departament: 14h

- 1r d'ESO: grup D.
- 3r d'ESO: grup B i C, Cant Coral (optativa)
- 4rt d'ESO: grup A.
- Cant coral 3r d'ESO

1.2. REUNIÓ DE DEPARTAMENT

Les reunions del departament es faran el dilluns de les 9:50 les 10:45 l'aula 0.17.

2.CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

La matèria de Música contribueix de forma directa a l'adquisició de la **competència cultural i artística** en tots els aspectes que la configuren. Fomenta la capacitat d'apreciar, comprendre, gaudir i valorar críticament de diferents manifestacions culturals i musicals, per mitjà d'experiències perceptives i expressives i del coneixement de músiques de diferents cultures, èpoques i estils.

L'activitat creativa i l'apropament a les creacions musicals d'altres implica posar en joc habilitats de pensament divergent i convergent, ja que comporta reelaborar idees i sentiments propis i aliens; trobar fonts, formes i vies de comprensió i expressió; planificar, avaluar i ajustar els processos necessaris per assolir uns resultats, ja sigui en l'àmbit personal o acadèmic. Així doncs facilita tant expressar-se i comunicar-se com percebre, comprendre i enriquir-se amb diferents realitats i produccions del món de l'art i de la cultura.

El coneixement de la música de diverses èpoques i cultures suposa un apropament a les persones i societats que les crearen i les seves formes de pensament, aportant elements de reflexió en relació a la estètica, la moda i el gust així com el important paper que ha jugat i juga actualment.

Pot potenciar, així, actituds obertes i respectuoses i oferir elements per a l'elaboració de judicis fonamentats respecte a les diferents manifestacions musicals, establint connexions amb altres llenguatges artístics i amb els contextos social i històric als quals se circumscriu cada obra. Fomenta, doncs, el interès per participar en la vida cultural i en la valoració i preservació del patrimoni

L'orientació d'aquesta matèria, en la qual l'expressió juga un paper important, permet adquirir habilitats per expressar idees, experiències o sentiments de forma creativa, especialment presents en continguts relacionats amb la interpretació, la improvisació i la composició, tant individual com col·lectiva, que, al seu torn, estimulen la imaginació i la creativitat. Incorpora el coneixement de tècniques, recursos i convencions del llenguatge musical, proporcionant una millor comprensió del fet musical com a font de plaer i d'enriquiment personal.

Pel que fa a la **competència en comunicació lingüística**, la música contribueix, talment altres matèries, a enriquir els intercanvis comunicatius, i a l'adquisició i ús d'un vocabulari musical bàsic, però a més la música en quant a art proporciona un coneixement més ample de la comunicació, a partir dels processos de creació, expressió i escolta o percepció. Contribueix a l'organització del pensament i del discurs a partir de la creació i al processament i anàlisi de la informació a partir de l'audició activa.

La constant relació entre música i text facilita la reflexió sobre la interacció de diversos llenguatges a partir de l'anàlisi dels elements literaris i de la forma com estan presents en una bona part de les manifestacions musicals.

D'altra banda el fet que la música estigui dotada d'un llenguatge propi permet treballar de forma intensa la interpretació de codis de comunicació i la reflexió sobre les normes que regeixen el llenguatge.

Tot plegat potencia la valoració i la possibilitat d'aprendre i gaudir a partir de l'escolta i l'expressió

La música contribueix a la **competència matemàtica**, al treballar, mitjançant l'aprenentatge de les normes que regeixen el llenguatge i la pràctica musical, aspectes com ara les operacions bàsiques i el sentit de la proporcionalitat. De la mateixa forma contribueix al desenvolupament del pensament lògic, les relacions causa/efecte i, per tant, la capacitat deductiva, implícits en el llenguatge, la interpretació i la creació musical.

Igualment la música proporciona eines per desenvolupar la capacitat de resolució de problemes a partir del plantejament de projectes, individuals i col·lectius, de creació, anàlisi i interpretació que suposen la reflexió, extracció de conclusions i elaboració de propostes de resolució.

Des del punt de vista de **la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic**, la música fa una aportació a la millora de la qualitat del medi ambient, identificant i reflexionant sobre l'excés de soroll, la contaminació sonora i l'ús indiscriminat de la música, per tal de generar hàbits saludables.

A més, els continguts relacionats amb l'ús correcte de la veu i de l'aparell respiratori es fan, no sols per aconseguir resultats musicals òptims, sinó també per prevenir problemes de salut que incideixen en el desenvolupament d'aquesta competència.

A partir de les activitats de moviment i d'interpretació vocal i instrumental la música contribueix al desenvolupament d'hàbits saludables a partir del treball de relaxació, observació i correccions posturals així com al coneixement d'un mateix i del propi cos i les pròpies possibilitats

La música contribueix al coneixement de les normes que regeixen la ciència mitjançant la permanent observació del so com a fenomen físic, incidint en la concatenació causa/efecte i la extracció de conclusions. Suposa doncs, un treball des de l'anàlisi científic .

Pel que fa al **tractament de la informació i la competència digital**. L'ús dels recursos tecnològics al camp de la música possibilita el coneixement i domini bàsic de la maquinària i del programari musical, els diferents formats de so i d'àudio digital o les tècniques de tractament i enregistrament del so, relacionats, entre d'altres, amb la producció de missatges musicals, audiovisuals i multimèdia. Afavoreix, així mateix, l'aprofitament d'aquests recursos tecnològics com a eina per als processos d'autoaprenentatge i la seva possible integració en les activitats de lleure.

A més l'obtenció d'informació musical requereix destreses relacionades amb el tractament de la informació, encara que, des d'aquesta matèria, mereix una consideració especial l'ús de productes musicals i la seva relació amb la distribució i els drets d'autor.

El coneixement del fet musical ajuda al desenvolupament de la **competència d'autonomia i iniciativa personal**. La interpretació i la composició són dos clars exemples d'activitats que requereixen una planificació prèvia i una presa de decisions per obtenir els resultats desitjats. D'altra banda, en aquelles activitats relacionades especialment amb la interpretació musical, es desenvolupen capacitats i habilitats com ara la responsabilitat, la perseverança, la responsabilitat, la crítica constructiva i l'autoestima, que són factors clau per a l'adquisició d'aquesta competència.

El treball col·laboratiu, present tant a les activitats de creació i expressió com a les de

recerca i anàlisi musical, permet desenvolupar les habilitats socials per relacionar-se, cooperar i treballar en equip: assumir diferents rols, valorar les idees dels altres, dialogar i negociar, desenvolupar l'assertivitat per fer saber adequadament als altres les pròpies decisions, i treballar de manera conjunta i flexible.

Una altra dimensió important d'aquesta competència, relacionada amb aquest vessant més social, està constituïda per les habilitats i actituds relacionades amb el lideratge de projectes, que inclouen la confiança en un mateix, l'empatia, l'esperit de superació, les habilitats per al diàleg i la cooperació, l'organització del temps i les tasques, la capacitat d'afirmar i defensar drets o l'assumpció de riscos'

La música contribueix també a la **competència social i ciutadana**. Participar en experiències musicals col·lectives dóna l'oportunitat d'expressar idees pròpies, valorar les dels altres i coordinar les seves pròpies accions amb les dels altres integrants del grup, tot responsabilitzant-se de la consecució d'un resultat, afavorint la integració i valoració de la diversitat dins el grup.

El desenvolupament de projectes d'interpretació i creació exposats al públic fomenten la desinhibició i la participació així com la expressió de propostes i la iniciativa personal.

La presa de contacte amb una àmplia varietat de músiques, tant del passat com del present, afavoreix la comprensió de diferents cultures i la valoració de les aportacions que han tingut al progrés de la humanitat i, amb això, la valoració de les altres cultures, la tolerància i el respecte vers aquestes, així com el coneixement i valoració dels trets de la societat en la qual es viu.

La música també contribueix al desenvolupament de la **competència per aprendre a aprendre**, potenciant capacitats i destreses fonamentals per a l'aprenentatge guiat i autònom com l'atenció, la concentració, la disciplina, la constància i la memòria, alhora que desenvolupa el sentit de l'ordre i de l'anàlisi. Per una part, l'audició musical necessita una escolta reiterada per arribar a conèixer una obra, reconèixer-la, identificar-ne els elements i apropiar-se'n. Per una altra part, totes aquelles activitats d'interpretació musical i d'entrenament auditiu i auto observació fomenten la presa de consciència sobre un mateix, el coneixement del propi cos i de les pròpies possibilitats, la utilització de diferents estratègies d'aprenentatge, la gestió i control eficaç dels propis processos.

La realització de tasques pràctiques ja siguin d'expressió o creació, que presenten un resultat observable a curt o mig termini, així com la observació del progrés, incideixen positivament en l'autoconfiança i en la motivació.

La matèria de Música presenta continguts propers a l'alumnat que afavoreixen aquesta motivació necessària que precisa la construcció d'aprenentatges.

3.PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA DE MÚSICA

3.1.PRIMER D'ESO

3.1.1.Objectius

L'ensenyament de la música en aquest curs tindrà com a objectiu el desenvolupament de les següents capacitats:

1. Utilitzar la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics per expressar idees i sentiments, enriquint les pròpies possibilitats de comunicació i respectant altres formes diferents d'expressió.
2. Desenvolupar i aplicar diverses habilitats i tècniques que possibilitin la interpretació (vocal, instrumental i de moviment i dansa) i la creació musical, tant individuals com en grup.
3. Conèixer i servir-se de la dansa com a mitjà d'expressió i comunicació, dedicant una atenció especial a les danses tradicionals de les Illes Balears.
4. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de diferents estils, gèneres, tendències i cultures musicals, apreciar-ne el valor com a font de coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal i que provoqui l'interès per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
5. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de la creació artística i del patrimoni cultural, apreciar-ne les intencions i funcions i aplicar-hi la terminologia apropiada per descriure-les i valorar-les críticament.
6. Utilitzar de forma autònoma diverses fonts d'informació -mitjans audiovisuals, Internet, texts, partitures i altres recursos gràfics- per al coneixement i gaudi de la música.
7. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical, valorant-ne la contribució a les diferents activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.
8. Participar en l'organització i la realització d'activitats musicals, desenvolupades en diferents contextos, amb respecte i bona disposició per superar estereotips i prejudicis, prenent consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.
9. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.
10. Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, sigui quin sigui el seu origen, aplicant-los amb autonomia i iniciativa a situacions quotidianes i valorant la contribució que la música pot fer a la vida personal i a la de la comunitat.
11. Valorar el silenci i el so com a part integral del medi ambient i de la música, i prendre consciència dels problemes creats per la contaminació acústica i les seves conseqüències.
12. Conèixer i apreciar la música i la dansa pròpies de les Illes Balears i contribuir

activament a la conservació, divulgació i millora d'aquest patrimoni.

OBJECTIUS ESPECÍFICS PELS GRUPS de 1r d'ESO D DE LES SECCIONS EUROPEES.

A més dels objectius de l'àrea de música corresponents al curs d'ESO, s'han establert els següents objectius específics:

- Conèixer el nom dels instruments i la seva classificació per famílies en català i en anglès.
- Conèixer el vocabulari musical bàsic en llengua anglesa per llegir una partitura (notes and rest symbols, time signatures, etc.)
- Conèixer les principals agrupacions instrumentals i composició de cadascuna d'elles utilitzant la nomenclatura anglesa.
- Conèixer la classificació de les veus i la seva nomenclatura en llengua anglesa.
- Conèixer la cultura musical anglesa a través de les seves cançons tradicionals, populars i actuals.

3.1.2.Continguts

Bloc 1: escolta

- Aplicació d'estratègies d'atenció, audició interior, memòria comprensiva i anticipació durant la pròpia interpretació i creació musical.
- Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnologies, texts, partitures i musicogrames.
- Elements que intervenen en la construcció d'una obra musical (melodia, ritme, harmonia, timbre, textura, forma, tempo i dinàmica) i identificació d'aquests elements en l'audició i l'anàlisi d'obres musicals.
- Classificació i discriminació auditiva dels diferents tipus de veus i instruments, incloent els instruments propis de les Illes Balears.
- Audició, anàlisi elemental i apreciació crítica d'obres vocals i instrumentals de diferents estils, gèneres, tendències i cultures musicals.
- La música en directe: els concerts i altres manifestacions musicals.
- Interès per conèixer músiques de diferents estils i característiques, per ampliar i diversificar les pròpies preferències musicals.
- Valoració de l'audició com a forma de comunicació i com a font de coneixement i d'enriquiment intercultural.
- Interès per desenvolupar hàbits saludables d'escolta i de respecte als altres durant l'escolta.

Bloc 2: interpretació

- La veu i la paraula com a mitjans d'expressió musical: característiques i habilitats tècniques i interpretatives.
- Exploració i descobriment de les possibilitats de la veu com a mitjà d'expressió musical i pràctica de la relaxació, la respiració, l'articulació, la ressonància i l'entonació.
- Els instruments i el cos com a mitjans d'expressió musical: característiques i habilitats tècniques i interpretatives.
- Pràctica de les pautes bàsiques de la interpretació: silenci, atenció al director i als altres intèrprets, audició interior, memòria i adequació al conjunt.
- Pràctica de danses variades, incloses les danses i balls de les Illes Balears.
- Interès pel coneixement i cura de la veu, el cos i els instruments.
- Acceptació i predisposició per millorar les capacitats tècniques i interpretatives pròpies (vocal, instrumental i corporal) i respecte davant d'altres capacitats i formes d'expressió.
- Acceptació i compliment de les normes que regeixen la interpretació en grup i l'aportació d'idees musicals que contribueixin al perfeccionament de la tasca comuna.

Bloc 3: creació

- Pràctica de la improvisació, l'elaboració d'arranjaments i la composició com a recursos per a la creació musical. Improvisació vocal i instrumental, individual i en grup, en resposta a diferents estímuls musicals i extramusicals.
- Composició individual o en grup de cançons, peces instrumentals i coreografies senzilles per a diferents agrupacions a partir de la combinació d'elements i recursos bàsics presentats en el context de les diferents activitats que es realitzen a l'aula.
- Utilització de recursos informàtics i altres dispositius electrònics en els processos de creació musical.
- Enregistrament de les composicions pròpies utilitzant diferents formes de notació i diferents tècniques d'enregistrament.
- Interès per la superació personal i millora de les produccions pròpies dins el procés creatiu.

Bloc 4: contextos musicals

- Coneixement de les característiques de la música tradicional en general i de la de les Illes Balears en particular, valorant la importància de preservar aquest repertori musical com a part fonamental del nostre patrimoni cultural.
- Utilització de diverses fonts d'informació per indagar sobre instruments, balls, danses tradicionals, compositors i compositoras, intèrprets, concerts i produccions musicals en viu o enregistrades.

- El consum de la música en la societat actual. Sensibilització i actitud crítica davant el consum indiscriminat de música i la pol·lució sonora.
- Reconeixement de la pluralitat d'estils a la música actual.

SECCIONS EUROPEES: CONTINGUTS ESPECÍFICS

Amés dels continguts de l'àrea de música corresponents al curs d'ESO, s'han establert els següents continguts específics:

- Nomenclatura alfabètica de les notes en anglès
- Nomenclatura dels valors de les figures i silencis musicals en llengua anglesa
- Vocabulari sobre intensitat i tempo en llengua anglesa.
- Vocabulari sobre compassos, claus, escales i intervals en llengua anglesa.
- Nom dels instruments de música occidentals en llengua anglesa.
- Classificació dels instruments musicals per famílies I la seva nomenclatura en anglès.
- L'orquestra: col·locació i famílies d'instruments.
- Agrupacions instrumentals.
- Nom dels distints tipus de veu humana.
- Les cançons tradicionals angleses.
- Les cançons pop i rock a l'àmbit anglès.

1.- Imprescindible assistir amb regularitat a classe i mostrar una actitud positiva amb un màxim respecte a les normes de convivència establertes a l'aula i al centre. S'aplicarà la resolució de la CCP envers l'abandonament de l'assignatura.

2.-Assolir els continguts mínims del curs i cicle pertinent.

3.-El professor lliurarà als seus alumnes a començament de curs el full on s'exposen les bases per a aprovar l'assignatura.

TEMPORITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES:

Distribució temporal de les unitats didàctiques durant el curs.

Primera avaluació

1. Llenguatge musical: convencional i no convencional.
2. Som flautistes!
3. Canta que cantaràs
4. ritme

Segona avaluació

5. melodia, harmonia
6. la textura, la forma, el tempo i la dinàmica
7. La veu

Tercera avaluació

8. Els instruments

9. Música, instruments i ball tradicionals de les Illes Balears

*Les tres primeres unitats didàctiques s'empraran per començar el curs, a mode introductori, i s'aniran desenvolupant, com a unitats didàctiques "transversals" durant tota la duració d'aquest. Es destinarà més temps a la seva realització dins del primer trimestre. És per això que se n'hi dedicarà més temps.

3.2.TERCER D'ESO

3.2.1Objectius

L'ensenyament de la música en aquest curs tindrà com a objectiu el desenvolupament de les següents capacitats:

1. Utilitzar la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics per expressar idees i sentiments, enriquint les pròpies possibilitats de comunicació i respectant altres formes diferents d'expressió.
2. Desenvolupar i aplicar diverses habilitats i tècniques que possibilitin la interpretació (vocal, instrumental i de moviment i dansa) i la creació musical, tant individuals com en grup.
3. Conèixer i servir-se de la dansa com a mitjà d'expressió i comunicació, dedicant una atenció especial a les danses tradicionals de les Illes Balears.
4. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de diferents estils, gèneres, tendències i cultures musicals, apreciar-ne el valor com a font de coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal i que provoqui l'interès per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
5. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de la creació artística i del patrimoni cultural, apreciar-ne les intencions i funcions i aplicar-hi la terminologia apropiada per descriure-les i valorar-les críticament.
6. Utilitzar de forma autònoma diverses fonts d'informació -mitjans audiovisuals, Internet, texts, partitures i altres recursos gràfics- per al coneixement i gaudi de la música.
7. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical, valorant-ne la contribució a les diferents activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.
8. Participar en l'organització i la realització d'activitats musicals, desenvolupades en diferents contextos, amb respecte i bona disposició per superar estereotips i prejudicis, prenent consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.
9. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.
10. Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, sigui quin sigui el seu origen, aplicant-los amb autonomia i iniciativa a situacions quotidianes i valorant la contribució que la música pot fer a la vida

personal i a la de la comunitat.

11. Valorar el silenci i el so com a part integral del medi ambient i de la música, i prendre consciència dels problemes creats per la contaminació acústica i les seves conseqüències.
12. Conèixer i apreciar la música i la dansa pròpies de les Illes Balears i contribuir activament a la conservació, divulgació i millora d'aquest patrimoni.

3.2.2.Continguts

Bloc 1: escolta

- Aplicació d'estratègies d'atenció, audició interior, memòria comprensiva i anticipació durant la pròpia interpretació i creació musical.
- Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnologies, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per a la comprensió de la música escoltada.
- Elements que intervenen en la construcció d'una obra musical (melodia, ritme, harmonia, timbre, textura, forma, tempo i dinàmica) i identificació d'aquests elements en l'audició i l'anàlisi d'obres musicals.
- Classificació i discriminació auditiva dels diferents tipus de veus i instruments i de diferents agrupacions vocals i instrumentals.
- Els instruments, cançons i danses pròpies de les Illes Balears com a manifestació cultural i patrimonial.
- Audició, anàlisi elemental i apreciació crítica d'obres vocals i instrumentals de diferents estils, gèneres, tendències i cultures musicals, incloses les interpretacions i composicions realitzades a l'aula.
- La música en directe: els concerts i altres manifestacions musicals.
- Interès per conèixer músiques de diferents estils i característiques, per ampliar i diversificar les pròpies preferències musicals.
- Valoració de l'audició com a forma de comunicació i com a font de coneixement i d'enriquiment intercultural.
- Interès per desenvolupar hàbits saludables d'escolta i de respecte cap als altres durant l'escolta.

Bloc 2: interpretació

- Pràctica d'habilitats tècniques per a la interpretació vocal, instrumental i corporal i exploració de les possibilitats de diverses fonts sonores.
- Pràctica, memorització i interpretació de peces vocals i instrumentals, incloent obres patrimoni musical balear, apreses per imitació i mitjançant la lectura de partitures amb diverses formes de notació.
- Agrupacions vocals i instrumentals a la música de diferents gèneres, estils i cultures, fent referència també a la de les Illes Balears. La interpretació individual i en grup.
- Experimentació i pràctica de les diferents tècniques del moviment i la dansa, expressió dels continguts musicals per mitjà del cos i el moviment i interpretació d'un repertori variat de danses que incloguin les danses i balls de les Illes Balears.
- Utilització dels dispositius i instruments electrònics disponibles per a la interpretació i enregistrament de peces i activitats musicals i comentari crític d'aquestes.
- Interès pel coneixement i cura de la veu, el cos i els instruments.
- Pràctica de les pautes bàsiques de la interpretació: silenci, atenció al director i als altres intèrprets, audició interior, memòria i adequació al conjunt.
- Acceptació i predisposició per millorar les capacitats tècniques i interpretatives pròpies (vocal, instrumental i corporal) i respecte davant d'altres capacitats i formes d'expressió.
- Acceptació i compliment de les normes que regeixen la interpretació en grup i l'aportació d'idees musicals que contribueixin al perfeccionament de la tasca comuna.

Bloc 3: creació

- La improvisació, l'elaboració d'arranjaments i la composició com a recursos per a la creació musical. Improvisació vocal i instrumental, individual i en grup, en resposta a diferents estímuls musicals i extramusicals.
- Elaboració d'arranjaments de cançons i peces instrumentals, mitjançant la creació d'acompanyaments senzills i la selecció de diferents tipus d'organització musical (introducció, desenvolupament, interludis, coda, acumulació, etc.).
- Composició individual o en grup de cançons i peces instrumentals per a diferents agrupacions a partir de la combinació d'elements i recursos presentats en el context de les diferents activitats que es realitzen a l'aula.
- Recursos per a la conservació i difusió de les creacions musicals. Enregistrament de les composicions pròpies utilitzant diferents formes de notació i diferents tècniques d'enregistrament, valorant la lectura i de l'escriptura musical i dels diferents mitjans d'enregistrament sonor com a recursos per a l'enregistrament i difusió d'una obra musical.
- Utilització de recursos informàtics i altres dispositius electrònics en els processos de creació musical.
- Sonorització de representacions dramàtiques, activitats d'expressió corporal i dansa i

imatges fixes i en moviment en la realització de produccions audiovisuals.

Bloc 4: contextos musicals

- Coneixement de les manifestacions musicals més significatives del patrimoni musical occidental i d'altres cultures parant atenció al patrimoni musical de les Illes Balears.
- Utilització de diverses fonts d'informació per indagar sobre instruments, compositors i compositores, intèrprets, concerts i produccions musicals en viu o enregistrades.
- El so i la música en els mitjans audiovisuals i en les tecnologies de la informació i la comunicació. Valoració dels recursos tecnològics com a instruments per al coneixement i gaudi de la música.
- La música al servei d'altres llenguatges: corporal, teatral, cinematogràfic, radiofònic, publicitari. Anàlisi de la música utilitzada en diferents tipus d'espectacles i produccions audiovisuals.

TEMPORITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES:

Distribució temporal de les unitats didàctiques durant el curs.

Primera avaluació

1. Llenguatge musical: convencional i no convencional.
2. Som flautistes!
3. Canta que cantaràs
4. Edat Mitjana
5. Renaixement

Segona avaluació

6. Barroc
7. Classicisme

Tercera avaluació

8. Romanticisme
9. Segle XX

*Les tres primeres unitats didàctiques s'empraran per començar el curs, a mode introductori, i s'aniran desenvolupant, com a unitats didàctiques "transversals" durant tota la duració d'aquest. Es destinarà més temps a la seva realització dins del primer trimestre. És per això que se n'hi dedicarà més temps.

3.3.QUART D'ESO

3.3.1. Objectius

L'ensenyament de la música en aquest curs tindrà com a objectiu el desenvolupament de les següents capacitats:

1. Utilitzar la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics per expressar idees i sentiments, enriquint les pròpies possibilitats de comunicació i respectant altres formes diferents d'expressió.
2. Desenvolupar i aplicar diverses habilitats i tècniques que possibilitin la interpretació (vocal, instrumental i de moviment i dansa) i la creació musical, tant individuals com en grup.
3. Conèixer i servir-se de la dansa com a mitjà d'expressió i comunicació, dedicant una atenció especial a les danses tradicionals de les Illes Balears.
4. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de diferents estils, gèneres, tendències i cultures musicals, apreciar-ne el valor com a font de coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal i que provoqui l'interès per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
5. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de la creació artística i del patrimoni cultural, apreciar-ne les intencions i funcions i aplicar-hi la terminologia apropiada per descriure-les i valorar-les críticament.
6. Utilitzar de forma autònoma diverses fonts d'informació -mitjans audiovisuals, Internet, texts, partitures i altres recursos gràfics- per al coneixement i gaudi de la música.
7. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical, valorant-ne la contribució a les diferents activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.
8. Participar en l'organització i la realització d'activitats musicals, desenvolupades en diferents contextos, amb respecte i bona disposició per superar estereotips i prejudicis, prenent consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.
9. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.
10. Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, sigui quin sigui el seu origen, aplicant-los amb autonomia i iniciativa a situacions quotidianes i valorant la contribució que la música pot fer a la vida personal i a la de la comunitat.
11. Valorar el silenci i el so com a part integral del medi ambient i de la música, i prendre consciència dels problemes creats per la contaminació acústica i les seves conseqüències.
12. Conèixer i apreciar la música i la dansa pròpies de les Illes Balears i contribuir activament a la conservació, divulgació i millora d'aquest patrimoni.

3.3.2. Continguts

Bloc 1: audició i referents musicals.

- La música com un element amb una presència constant a la vida de les persones: l'audició de música a la vida quotidiana, als espectacles i als mitjans audiovisuals.
- Audició, reconeixement, anàlisi i comparació de músiques de diferents gèneres, estils i èpoques.
- Utilització de diferents fonts d'informació per obtenir referències sobre músiques de diferents èpoques i cultures, incloses les actuals, i sobre l'oferta de concerts i d'altres manifestacions musicals en viu i divulgades a través dels mitjans de comunicació.
- La música en els mitjans de comunicació. Factors que influeixen en les preferències i les modes musicals.
- La crítica com a mitjà d'informació i valoració del fet musical. Anàlisi de crítiques musicals i ús d'un vocabulari apropiat per a l'elaboració de crítiques orals i escrites sobre la música escoltada.
- L'edició, la comercialització i la difusió de la música. Noves modalitats de distribució de la música i conseqüències per als professionals de la música i la indústria musical.
- Interès, respecte i curiositat per la diversitat de propostes musicals, així com pels gustos musicals d'altres persones.
- Rigor en la utilització d'un vocabulari adequat per descriure la música.
- La música a les Illes Balears. La música instrumental i vocal en el passat i en el present.

Bloc 2: la pràctica musical

- Pràctica i aplicació d'habilitats tècniques en grau creixent de complexitat i concertació amb les altres parts del conjunt, en la interpretació vocal i instrumental i en el moviment i la dansa.
- Interpretació de danses així com peces vocals i instrumentals apreses d'oïda i mitjançant la lectura de partitures amb diversos tipus de notació, fent referència a la música vocal i instrumental de les Illes Balears i les seves agrupacions musicals.
- Utilització de diferents tècniques, recursos i procediments compositius en la improvisació, l'elaboració d'arranjaments i la creació de peces musicals.
- Planificació, assaig, interpretació, direcció i avaluació de representacions musicals a l'aula i en altres espais i contextos.
- Àmbits professionals de la música. Identificació i descripció de les diferents facetes i especialitats en el treball dels músics. Conèixer les possibilitats a nivell personal i professional que ofereix la música.
- Perseverança en la pràctica d'habilitats tècniques que permetin millorar la interpretació individual i en grup i la creació musical.

Bloc 3: música i tecnologies

- El paper de les tecnologies a la música. Transformació de valors, hàbits, consum i gust musical com a conseqüència dels avenços tecnològics de les últimes dècades.
- Utilització de dispositius electrònics, recursos d'Internet i programari musical de diferents característiques per a l'entrenament auditiu, l'escolta, la interpretació i la creació musical.
- Aplicació de diferents tècniques d'enregistrament, analògic i digital, per enregistrar i reproduir les creacions pròpies, les interpretacions realitzades en el context de l'aula i altres missatges musicals.
- Anàlisi de les funcions de la música en diferents produccions audiovisuals: publicitat, televisió, cine, videojocs, etc.
- Sonorització d'imatges fixes i en moviment mitjançant la selecció de músiques preexistents o la creació de bandes sonores originals.
- Valoració crítica de la utilització dels mitjans audiovisuals i les tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la creació, la interpretació, l'enregistrament i la difusió de produccions sonores i audiovisuals.

TEMPORITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES:

Distribució temporal de les unitats didàctiques durant el curs.

Primera avaluació

1. Llenguatge musical: convencional i no convencional.
2. Som flautistes!
3. Canta que cantaràs
4. Jazz
5. Rock

Segona avaluació

6. música i ordinador (l'editor de partitures)
7. Música i publicitat (posam música a un anunci).

Tercera avaluació

8. Música d'altres cultures
9. Música, intruments i ball tradicional de les Illes Balears.

*Les tres primeres unitats didàctiques s'empraran per començar el curs, a mode introductori, i s'aniran desenvolupant, com a unitats didàctiques "transversals" durant tot aquest. Es destinarà més temps a la seva realització dins del primer trimestre.

3.4.CANT CORAL

3.4.1.Objectius

- 1.-Interpretar música mitjançant el cant coral, interessant-se per adquirir un domini progressiu de les tècniques específiques que ho suporten.
- 2.-Col·laborar en l'elaboració i realització dels projectes musicals sorgits de l'activitat en grup.
- 3.-Valorar el silenci com la noció del temps que demana la interpretació ben feta.
- 4.-Valorar la concertació com el treball d'autodisciplina que imposa la interpretació musical de conjunt.
- 5.-Participar interessadament en les actuacions públiques valorant la importància que tenen en el reforç de la seguretat personal.
- 6.-Intentar planificar actuacions en públic capaces d'influir en la vida quotidiana del centre i en el seu entorn.
- 7.- Ésser conscient de la importància de la veu com a element de comunicació, i tenir cura d'ella.
- 8.-Adquisició d'hàbits d'higiene corporal adients a una cultura vocal sana.
- 9.-Memorització del repertori vocal.
- 10.- Conèixer els gestos propis de la direcció del cant.

3.4.2.Continguts

- a) Anatomia i fisiologia de l'aparell fonador:
 - Anatomia de l'aparell fonador
 - Fisiologia de l'aparell fonador.
 - Pràctiques beneficioses i perjudicials per a l'aparell fonador
 - Diferències entre la veu parlada i cantada.
- b) Tipus de veus humanes:
 - Diferències en quant a tessitura
 - Diferències en quant a timbre
 - Divisions i subdivisions de les veus humanes
 - Utilització de la veu en altres cultures
- c)La tècnica del cant:
 - Tècniques de relaxació
 - Tècniques i exercicis de respiració
 - Tècniques d'emissió
 - Tècniques d'impostació
 - Tècniques d'articulació
- d)Repertori vocal:
 - Peces a una veu a capella
 - Peces amb acompanyament instrumentals
 - El cànon
 - Peces a dues tres i quatre veus a capella o amb acompanyament instrumental.

3.4.3. Continguts mínims

- Anatomia i fisiologia de la veu
- Tipus de veus.
- Tècnica mínima del cant.
- Repertori vocal mínim

3.4.4. Temporització

PRIMER TRIMESTRE

Anatomia i fisiologia de l'aparell fonador:

- Anatomia de l'aparell fonador
- Fisiologia de l'aparell fonador.
- Pràctiques beneficioses i perjudicials per a l'aparell fonador
- Diferències entre la veu parlada i cantada.

La tècnica del cant:

- Tècniques de relaxació
- Tècniques i exercicis de respiració
- Tècniques d'emissió
- Tècniques d'impostació
- Tècniques d'articulació

El cànon

Cançons a una veu a capella

SEGON TRIMESTRE

Tipus de veus humanes:

- Diferències en quant a tessitura
- Diferències en quant a timbre
- Divisions i subdivisions de les veus humanes
- Utilització de la veu en altres cultures

Cançons a dues veus

TERCER TRIMESTRE

Cançons a tres i a quatre veus.

3.4.5. Criteris d'avaluació

1. Conèixer l'anatomia i fisiologia de l'aparell fonador. Pràctiques i comportaments perjudicials i beneficiosos per aquest. Diferències entre la veu parlada i cantada.
2. Conèixer els diferents tipus de veu humanes en quant a timbre i tessitura.
3. Dominar suficientment les tècniques de relaxació i de respiració, emissió, impostació i articulació de la veu en el cant.

4. Conèixer un repertori ampli i variat d'obres vocals a dues o més veus.
5. Disfrutar amb la interpretació d'aquestes obres.
6. Escoltar les altres veus i empastar amb elles.
7. Dominar l'afinació.

3.4.6. Metodologia didàctica

L'organització de continguts es farà tractant aquests de forma coherent, començant pels de caràcter bàsic i concret, sense ambigüitats, perquè, en la seva seqüenciació, es preparin per entendre els més abstractes. L'adquisició de conceptes nous serà el resultat de sentir i experimentar cada fet musical.

El disseny de les sessions de classe respon a la varietat d'activitats doncs, donada l'edat dels alumnes, sembla convenient que no es vegin obligats a mantenir l'atenció en un mateix assumpte durant molt temps. No obstant això, aquesta consideració sempre estarà en funció de la disposició i actitud dels alumnes davant determinada activitat.

En un àrea l'aprenentatge de la qual és eminentment pràctic i la participació de l'alumne gairebé constant, s'imposa que el professor sigui el model a imitar (almenys en els inicis d'aquest aprenentatge) marcant clares pautes d'actuació per preparar el camí a l'actuació pròpia de cada alumne.

La meta per fer d'aquesta àrea un mitjà més d'expressió és que la tècnica estigui al servei de la idea i per això s'han de desenvolupar unes capacitats intel·lectuals i unes destreses auditives.

Els principis metodològics de l'etapa s'entenen com un conjunt de claus que regeixen la pràctica docent, per tant, seran comuns a tota ella:

L'alumne construeix el seu propi aprenentatge en modificar i reelaborar els seus esquemes de coneixement mentre el professor actua com a mediador i guia en el procés.

Els aprenentatges han de ser funcionals, de manera que tinguin relació clara entre si, aplicació pràctica a la vida quotidiana regulant així la pròpia activitat.

En aquest projecte s'utilitzen diferents estratègies metodològiques referides, moltes vegades, a la consecució d'un mateix objectiu abordant iguals continguts des de diferents punts de vista:

Partir de coneixements previs per determinar el grau de diversitat.

Assegurar la construcció d'aprenentatges significatius a través de la mobilització de coneixements previs i la memòria comprensiva.

Proporcionar situacions d'aprenentatge amb sentit per als alumnes i on aquests hagin d'aplicar i actualitzar els seus coneixements.

Propiciar la interacció a l'aula com a motor d'aprenentatge.

S'utilitzaran materials de treball variats que flexibilitzin el treball de l'aula evitant la formació de grups tancats i endogàmics. El professor guiarà el desenvolupament de les sessions a fi que tots els alumnes participin en elles i s'integrin en les diferents activitats a realitzar, venent les

reticències pròpies de l'edat adolescent a les actuacions en públic.

LA VEU I LA CANÇÓ

Cantar és un mitjà d'expressió musical natural i directe, que no imposa cap intermediari entre la música i la persona: l'instrument és el propi cos. Encara considerant el cant com un fenomen espontani, l'educació de la veu contribueix a augmentar la sensació de benestar amb el propi cos, millora el rendiment vocal i descobreix a l'alumnat un ampli ventall de possibilitats expressives. Però ha de tenir-se en compte que abans d'introduir la tècnica vocal ha de potenciar-se el plaer de cantar. Si el grup d'alumnes no està acostumat a això, és necessari concentrar els primers esforços en aconseguir simplement que emergeixi la veu, sigui la que sigui. La falta de costum, la timidesa, els prejudicis, la inseguretat, etc. poden afectar la llibertat de l'alumnat per jugar, explorar i fer música amb la pròpia veu. El primer objectiu ha de ser el d'alliberar la veu, sense preocupar-se de la qualitat del so. Ni el professorat ni l'alumnat han de desanimar-se en els primers intents ni davant els primers resultats.

El treball en parelles o en grups reduïts és una eina útil per igualar la consecució dels requisits previs, fomentant, al seu torn, l'aprenentatge cooperatiu.

Procediments bàsics:

- Lectura:

- La lectura rítmica es treballarà amb síl·labes rítmiques, percussió corporal, percussió instrumental i moviment corporal.

En la lectura melòdica s'utilitzaran suports instrumentals melòdics per recolzar l'afinació, però sempre es realitzarà un treball previ de lectura i reconeixement de les notes en el pentagrama. No es descuidaran l'observació i la lectura de signes de repetició, clau, indicació de compàs i moviment, indicacions dinàmiques... Tots formen part del llenguatge musical.

Tant en el treball rítmic com en el melòdic, sobretot en els exercicis més complexos, és molt útil el procediment de la imitació.

3.4.7. Procediments i instruments d'avaluació

Es partirà d'una avaluació inicial en la qual s'intentarà establir el nivell del grup, és a dir, saber si els coneixements musicals del grup estan uniformats abans d'abordar els continguts propis del curs.

L'avaluació formativa o mitjana tindrà lloc al llarg de tot el curs i serà una avaluació contínua en la qual els criteris s'establiran a través de proves objectives en les quals principalment es valoraran els continguts conceptuals i d'activitats que permetin valorar els continguts procedimentals així com les actituds. També es tindrà en compte que és una avaluació personalitzada i per tant s'ha de valorar a cada alumne quant a les seves possibilitats de desenvolupament així com quant a la seva voluntat de treball. Per això, va dirigit un ampli percentatge per a les puntuacions obtingudes de manera objectiva (a través d'exercicis a casa, preguntes de classe, exercicis col·lectius, i altres activitats). Amb això es vol ressaltar el valor que es dona al treball i voluntat de l'alumne quant a la seva disposició cap a l'assignatura.

L'observació directa de l'alumne serà el mitjà més habitual per realitzar l'avaluació contínua.

En els procediments d'expressió vocal, l'evidència dels resultats de l'ensenyament i aprenentatge és immediata per al professor i els alumnes si tots ells estan acostumats a escoltar-se. L'observació en classe serà importantíssima i el seu registre fonamental per a la correcta valoració del treball desenvolupat.

Les actituds i comportaments seran avaluats mitjançant l'observació directa i registrats en les llistes i fitxes corresponents.

3.4.8. RECUPERACIONS I ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ

La recuperació en aquest àrea eminentment procedimental i pràctica, planteja certs problemes en aquells alumnes que no tinguin consolidats uns bons hàbits de treball i no aconseguixin objectius mínims de tipus actitudinal. És molt important, doncs, aconseguir un clima favorable en el qual els alumnes se sentin segurs i acceptin normes d'una manera natural.

Si l'avaluació de l'alumne no és positiva, existirà la possibilitat de recuperar en la següent avaluació valorant novament actituds, procediments i conceptes a través de l'observació sistemàtica diària i altres instruments. El treball pràctic de la matèria tan sol podrà ser superat amb l'esforç i l'activitat a l'aula.

La no superació d'una avaluació i la seva recuperació quedaran condicionades al treball i major esforç en la següent.

Si es tracta de treballs personals, tasques que l'alumne no presenta, es conminarà a aquest a realitzar-les l'abans possible ja que formen part essencial del procés evaluatiu.

Si cap de les avaluacions resultés positiva, es procedirà a realitzar un seguiment de l'alumne a través d'un treball concret basat en els conceptes principals de la matèria atès que procediments i actituds es presentaran impossibles de recuperar llevat que s'emmarqui la seva valoració dins d'altres àrees.

3.4.9. Criteris de qualificació

A l'hora de qualificar als alumnes, s'atindrà a tot el procés evaluatiu que es desenvolupa dins de l'aula, fruit del treball realitzat en ella. No obstant això, és convenient assenyalar els criteris bàsics que es tindran en compte quan es realitzin proves o quan hàgim de determinar la qualificació que volem. Per a això, el Departament tindrà en compte dos tipus de criteris qualificatius:

Criteris específics:

1. Pràctica vocal
2. Coneixements teòrics

Criteris generals:

1. Assistència a classe
2. Actitud

3.5. TALLER DE TEATRE

3.5.1 Objectius:

- a) Interpretar amb flauta, xilòfons, metalòfons, teclat i instruments de percussió peces polifòniques adequades al seu nivell de lectura musical.
- b) Diferenciar la importància de les diverses veus.
- c) Respectar el treball en grup.
- d) Respectar diversos tipus de música.
- e) Aportar idees positives per el conjunt instrumental i per el grup.

3.5.2. Continguts:

- a) Xilòfon
- b) Metalòfon
- c) Teclat
- d) flauta de bec
- e) Instruments de percussió.
- f) Partitures polifòniques adequades al seu nivell de lectura musical.

3.5.3. Criteris d'avaluació:

- a) Interpretació correcta de les notes amb els diferents instruments.
- b) Interpretació de peces en conjunt respectant la importància de cadascuna de les veus.
- c) Respecte als companys.
- d) Respecte a les diverses músiques que s'interpreten.
- e) Aportacions positives al grup.

3.5.4. Criteris de qualificació

- a) Treball a classe: 40%.
- b) Prova trimestral: 30%.
- c) Actitud: 30%.

3.5.5. Material

- a) Instruments: flauta, teclat, xilòfon, metalòfon i percussió.
- b) Partitures polifòniques.

3.5.6. Metodologia

A cada classe es seguirà el següent procediment:

- 1r. Explicació a cada alumne/a d'un fragment de la seva partitura.
- 2n. Pràctica d'aquest fragment individualment.
- 3r. Pràctica d'aquest fragment per veus.
- 4t. Pràctica conjunta anant afegint veus fins que hi siguin totes.

Cada vegada que es canvia de peça l'alumnat té l'opció de canviar d'instrument. Però a final de curs els ha d'haver fets tots.

4.AVALUACIÓ

4.1 CRITERIS D'AVLUACIÓ I MÍNIMS EXIGIBLES.

4.1.1.Criteris d'avaluació

1r ESO

1. Reconèixer auditivament i determinar, segons el seu nivell curricular, l'època o cultura a la qual pertanyen diferents obres musicals escoltades prèviament a l'aula; interessar-se per ampliar les seves preferències.
2. Reconèixer els diferents instruments i veus que intervenen en una obra musical.
3. Comunicar als altres judicis personals sobre la música escoltada.
4. Participar en la interpretació en grup d'una peça vocal, instrumental o coreogràfica; adequar la pròpia interpretació a la del conjunt i assumir diferents rols.
5. Iniciar-se en la utilització d'alguns dels recursos tecnològics disponibles; demostrar un coneixement bàsic de les tècniques i dels procediments necessaris per enregistrar i reproduir música i per realitzar produccions audiovisuals senzilles.
6. Llegir diferents tipus de partitures, reconeixent diferents paràmetres del so, en el context de les activitats musicals de l'aula com a suport a les tasques d'interpretació i d'audició.
7. Assolir les pautes de conducta, els hàbits i la disciplina que permetin el desenvolupament adequat de les activitats musicals.
8. Identificar en l'àmbit quotidià situacions en les quals es produeix un ús indiscriminat del so, analitzant-ne les causes i proposant solucions.

3r ESO

1. Reconèixer auditivament i determinar l'època o cultura a la qual pertanyen diferents obres musicals escoltades prèviament a l'aula; interessar-se per ampliar les preferències musicals.
2. Identificar i descriure, mitjançant l'ús de diferents llenguatges (gràfic, corporal o verbal) alguns elements i formes d'organització i estructuració musical (ritme, melodia, textura, timbre, repetició, imitació, variació) d'una obra musical interpretada en viu o enregistrada.
3. Comunicar als altres judicis personals sobre la música escoltada.
4. Participar en la interpretació en grup d'una peça vocal, instrumental o coreogràfica, adequant la pròpia interpretació a la del conjunt i assumint diferents rols.
5. Utilitzar amb autonomia alguns dels recursos tecnològics disponibles, demostrant un coneixement bàsic de les tècniques i procediments necessaris per enregistrar i reproduir música i per realitzar senzilles produccions audiovisuals.

6. Elaborar un arranament per a una cançó o una peça instrumental utilitzant apropiadament una sèrie d'elements donats.
7. Llegir diferents tipus de partitures en el context de les activitats musicals de l'aula com a suport a les tasques d'interpretació i audició.
8. Identificar en l'àmbit quotidià situacions en les quals es produeix un ús indiscriminat del so, analitzant-ne les causes i proposant solucions.
9. Caracteritzar la funció dels mitjans de comunicació com a elements de difusió de la música.

4t ESO

1. Explicar algunes de les funcions que compleix la música en la vida de les persones i a la societat.
2. Analitzar diferents peces musicals recolzant-se en l'audició i en l'ús de documents impresos com ara partitures, comentaris o musicogrames, i descriure'n les principals característiques: formals i estilístiques, situant-les en el seu context cultural.
3. Exposar de forma crítica l'opinió personal respecte a diferents músiques i esdeveniments musicals, argumentant-la en relació amb la informació obtinguda en diferents fonts: llibres, publicitat, programes de concerts, crítiques, etc.
4. Assajar i interpretar, en petit grup, una peça vocal o instrumental o una coreografia apreses de memòria a través de l'audició o observació de gravacions d'àudio i vídeo o mitjançant la lectura de partitures i altres recursos gràfics.
5. Participar activament en algunes de les tasques necessària per a la celebració d'activitats musicals al centre: planificació, assaig, interpretació, difusió, etc.
6. Explicar els processos bàsics de creació, edició i difusió musical considerant la intervenció de diferents professionals.
7. Elaborar un arranament per a una peça musical a partir de la transformació de diferents paràmetres (timbre, nombre de veus, forma, etc.) en un fitxer MIDI, utilitzant un seqüenciador o un editor de partitures.
8. Sonoritzar una seqüència d'imatges fixes o en moviment utilitzant diferents recursos informàtics.

4.1.2 Mínims exigibles

1r d'ESO

- 1.-Conèixer i reconèixer les qualitats del so i diferenciar-los en la veu i els instruments.
- 2.-Entendre les diferents funcions dels signes musicals, així com saber reconèixer i escriure-los.
- 3.-Comprendre el concepte de durada d'un so i pulsació d'una obra.
- 4.-Reconèixer les característiques pròpies dels diferents grups d'instruments incloent-hi els instruments de la nostra cultura.
- 5.-Classificar les veus segons el seu registre. Saber tres teatres d'òpera d'arreu del món.
- 6.-Advertir les característiques de les agrupacions instrumentals i vocals, i distingir les seves formacions més representatives. Saber i definir què és una orquestra, una coral i un orfeó.
- 7.-Saber llegir una partitura amb la flauta o un altre instrument reconeixent les notes en paper pautat, i que inclogui figures com la redona, la blanca amb punt, la blanca i la negra i els seus silencis respectius. Saber reconèixer també les notes que formen part de la "Mà guidoniana" (do, re, mi, fa, sol, la, si, do', re', mi', fa', sol', la').
- 8.-Conèixer els compassos simples i utilitzar-los correctament.
- 9.-Lliurar les tasques encomanades durant el curs.
- 10.-És imprescindible assistir amb regularitat i puntualitat a classe i mostrar una actitud i comportament positiu amb un màxim respecte a les normes de convivència establertes al centre.

3r d'ESO

- 1.- Conèixer els diferents períodes de la Història de la Música.
- 2.- Reconèixer les característiques estilístiques, identificar les formes i els compositors més significatius de cada estil o període treballat.
- 3.-Reconèixer visual i auditivament els instruments i classificar-los mitjançant els criteris explicats a classe.
- 4.-Conèixer els compassos simples i utilitzar-los correctament. Així com la clau de fa i les línies addicionals.
- 5.-Entendre com es formen les escales Majors i menors, basant-se en el model de l'escala de Do i la.
- 6.-Entendre com es formen els acords tríada i les seves inversions.
- 7.-Ser conscient del problema que comporta la contaminació acústica.
- 8.-Conèixer el valor de les figures rítmiques.
- 9.-Conèixer els intervals i les alteracions.
- 10.-Ser capaç de llegir i interpretar una obra amb la flauta mitjançant el llenguatge musical convencional. Amb una tessitura des de la nota do³ fins a la fa⁴. Amb figures i silencis fins a la corxera, i altres com la negra amb punt, la corxera amb punt i semicorxera, el treset.
- 11.-Lliurar les tasques encomanades durant el curs.
- 12.-És imprescindible assistir amb regularitat i puntualitat a classe i mostrar una actitud i comportament positiu amb un màxim respecte a les normes de convivència establertes al centre.

4t d'ESO

- 1.- Conèixer els diferents tipus d'escales, acords, intervals i claus.
- 2.- Ser capaç de llegir i interpretar una obra amb la flauta mitjançant el llenguatge musical convencional, amb les figures i els silencis estudiats en els cursos anteriors més les semicorxeres i amb una tessitura des del do3 fins al sol 4, ademés del sib, el fa # i el do #
- 3.- Identificar les diferents manifestacions musicals de la música popular urbana del s. XX.
- 5.- Identificar els diferents moviments de jazz del s. XX.
- 6.- Identificar diferents tipus de música folklòrica d'arreu del món.
- 7.- Conèixer les diferents manifestacions musicals de les Illes Balears, així com els balls i els instruments.
- 8.- Conèixer les possibilitats d'un editor de partitures.
- 9.- Conèixer les possibilitats d'un editor d'àudio i video.
- 7.- Lliurar totes les feines encomanades durant el curs.
- 8.- És imprescindible assistir amb regularitat i puntualitat a classe i mostrar una actitud i comportament positiu amb un màxim respecte a les normes de convivència establertes al centre.

4.2.CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

4.2.1.Procediments d'avaluació

- 1.- Registre diari de la feina de casa.
- 2.- Registre diari del material necessari.
- 3.- Observació diària de l'actitud, comportament i la participació a classe.
- 4.- Revisió trimestral del quadern de classe.
- 5.- Controls escrits dels continguts teórico-pràctics treballats a classe.
- 6.- Controls d'interpretació vocal, instrumental o de dansa de les cançons treballades a classe.

4.2.2.Qualificació en les diferents Avaluacions:

En la 1a i 2a avaluació la nota d'avaluació s'obtindrà de la següent manera:

-Exàmens escrits i pràctics: 6 punts. Aquí s'inclouen els exàmens dels conceptes estudiats durant el trimestre així com els de llenguatge musical. Per aprovar, la mitjana de les notes dels controls haurà de ser com a mínim de 2 punts.

-Material : 1 punt. Degut a que s'ha detectat que l'alumnat no és regular portant el material,

es designarà un punt de la nota a n'aquesta finalitat.

-*Quadern*: 1 punt. Es revisarà el quadern, al menys un cop per trimestre i tindrà un valor d'un punt de la nota de l'avaluació.

-*Tasca diària*: 1 punt. Es revisarà cada dia la tasca i tindrà un valor d'un punt de la nota d'avaluació.

-*Actitud i comportament*: 1 punt. El professor valorarà diàriament l'assistència, puntualitat, participació correcta a classe, participació en activitats complementàries que proposi el departament...

La qualificació de l'avaluació ordinària de juny, serà la mitjana aritmètica de les tres avaluacions fetes al llarg del curs.

En 1r D s'utilitzarà el sistema de qualificació anglès (A, B C, D, E) de major a menor puntuació.

4.3.CRITERIS DE RECUPERACIÓ

Si la valoració durant el curs no és positiva, es podran presentar a les proves extraordinàries de setembre. Si la valoració de la matèria continua essent negativa i es passa de curs, durant la primera avaluació del següent curs l'alumne rebrà un quadern d'activitats que serà indispensable entregar realitzat el dia de la prova escrita. Els continguts d'aquesta prova estaran basats en el quadern d'activitats i en els continguts donats el curs anterior . No podrà accedir a la prova escrita l'alumne que no entregui el quadern d'activitats realitzat. Aquesta prova tindrà lloc dintre del període designat per la direcció del centre per a realitzar les proves d'assignatures pendents. La data exacta es publicarà al tauler d' anuncis.

La prova extraordinària de febrer constarà de:

- 1.- Una part teòrico-pràctica. Què es puntuarà sobre 4 punts.
- 2.- Una part pràctica. Interpretació instrumental. 3 punts.
- 3.- Entrega del quadern d'activitats. 3 punts.

La no entrega del quadern d'activitats o la no realització d'alguna de les proves implica la no superació de l'examen. Així mateix, si en alguna de les parts l'alumne no puntuava res, es considerarà l'examen suspès, encara que la suma de les demés parts donin una mitjana positiva.

5.METODOLOGIA I RECURSOS DIDÀCTICS.

Materials necessaris

-Quadern pautat (amb pentagrames impresos).

-Llibre de text i quadern d'exercicis de l'editorial Mcgraw Hill Iniciació, Projecte Fluvià . Aquest llibre només serà utilitzat a 1r (a 1r de seccions europees serà de suport i voluntari el fet de tenir-lo) , ja que a 3r i 4t no s'utilitzarà llibre de text, sinó que el professor utilitzarà materials preparats per ell mateix.

- Fotocòpies proporcionades pel professor.

L'assignatura de música és una assignatura de caràcter pràctic, i serà enfocada d'aquesta manera. Les classes es dedicaran a explicar teòrica i experimentalment els continguts anant sempre des de la pràctica cap a la teoria, per tal que l'alumne pugui construir coneixements de manera significativa.

A part dels continguts donats a classe, també es poden encomanar treballs de recerca, lectures, construcció d'instruments, audició d'enregistraments...Què l'alumne haurà d'entregar en la data assenyalada.

També es duran a terme exercicis d'expressió vocal, instrumental o de moviment o dansa, havent-hi una progressió en la seva dificultat durant el curs. Aquests seran treballats a classe de forma molt procedimental, mitjançant imitació per part de l'alumne. Aquests continguts seran avaluats mitjançant una prova pràctica, ja que les proves escrites faran referència als conceptes teòrics estudiat a classe.

Es considera fonamental l'hàbit d'escoltar activament, per tant es valorarà molt el silenci durant les diferents audicions, i quan s'estigui fent pràctica vocal i instrumental, ja que tenen una important component actitudinal.

La llengua en què s'imparteix l'assignatura de música és el català, per tant, tant els llibres de text com els diferents materials que s'entreguin als alumnes estaran escrits en català. Així com també serà la llengua utilitzada pels professors per impartir l'assignatura de música. S'ha de dir també que des del curs 2008-2009 s'ha introduït la secció europea d'anglès en l'assignatura de música a 1r d'ESO, per tant, els materials i les classes en aquest grup s'impartiran en anglès.

Instruments musicals de què disposa el departament

INSTRUMENTS DE PERCUSSIÓ SENZILLA:

bongos - panderos grans - panderos mitjans - panderos petits - panderetes - parells de maracas - triangles - jocs de castañuelas - güiro - parells de claus - cascabels - caixes xineses – caixa cilíndrica

INSTRUMENTS DE PLACA:

xilòfons baix
xilòfons alt
xilòfons soprano
metalòfons alts
metalòfons soprano
carillons alt
carillons soprano
carillons cromàtics

ALTRES MATERIALS

2 pianos elèctrics - 1 guitarra

14 atrils

2 pissarres pautadas

1 televisor amb DVD

1 cadena fixa

1 aparell de música portàtil

Així mateix, el Departament disposa d'una petita biblioteca de consulta així com diversos CDs, i DVDs.

Per a aquest curs ens agradaria ampliar el nombre d'instruments, i de recursos pedagògics. També ens agradaria incrementar el nombre de registres sonors i de vídeo, així com adquirir material complementari per a l'aula (cartells, llibres, publicacions, etc..).

6.ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

En l'actualitat, més que en altres èpoques, l'adolescent viu rodejat de sons musicals. La música és una companyia gairebé incessant en la vida dels adolescents d'avui, i, sovint, és també una afició favorita. L'educació musical a secundària ha de prendre com a fonament previ d'experiència per a un aprenentatge significatiu els gustos i aficions que els alumnes porten de la seva vida quotidiana. És el moment de modelar aquests gustos, de depurar-los i enriquir-los, de proporcionar criteris per a la seva valoració. L'educació musical a secundària ha d'assumir la tasca de crear actituds obertes i respectuoses envers el fet musical, però també judicis fonamentats en un coneixement del mateix i preferències basades en el bon gust musical, producte de l'experiència i de la cultura. L'educació musical reconeixerà i aprofitarà educativament l'important paper que la música exerceix en el procés d'integració i interacció social dels adolescents, recollint aquesta circumstància com a element bàsic per contribuir a l'assoliment d'aprenentatges musicals significatius.

La diversitat a l'aula pot prendre diversos aspectes, sintetitzables en quatre: diversitat cultural -ja sigui d'origen geogràfic o determinada per l'entorn socioeconòmic-, diversitat d'interessos -alumnat amb un interès específic per l'àrea de música o amb gustos estilístics molt dispars-, diversitat d'aptituds o capacitats i presència a l'aula d'alumnat amb algun tipus de discapacitat.

El professorat de música ha de tendir a donar resposta a les necessitats educatives que plantegen aquestes diversitats a l'aula de música. En aquest cas l'instrument més important serà l'actitud oberta i receptiva del professorat, capaç de captar aquesta realitat canviant i oferir solucions adaptant les estratègies d'ensenyament en cada cas.

Les activitats presents permeten una gran flexibilitat d'aplicació i adaptació, tant en l'àmbit individual com en el treball de grup i col·lectiu.

La vivència de l'experiència musical no es planteja en els materials a partir d'un únic camí d'aproximació, sinó des de les diferents vies representades per l'audició, la interpretació, la creació, la reflexió i el debat.

El repertori que s'ha recollit per a l'elaboració dels materials admet diferents nivells d'aprofundiment o complexitat. La majoria de les peces o dels exercicis creats per interpretar, tant vocals com a instrumentals, es poden fer amb diferents nivells de dificultat. Això permet una interpretació adaptada a cada grup, i alhora, una distribució de papers segons les habilitats individuals de l'alumnat: cada noi o noia pot executar una part senzilla o més difícil; Considerant que la interpretació col·lectiva d'una peça musical funciona com un engranatge, l'esforç i les possibilitats de cadascú contribuiran igualment a l'efecte global de la peça i al seu èxit.

A l'aula de música pot ocórrer també que coincideixin en un mateix grup alumnes que estudien i/o practiquen un instrument extra-escolarment, amb uns altres que solament han practicat música a primària. Això suposa en els primers un domini superior del llenguatge musical i de la tècnica de l'instrument, encara que, d'altra banda, no cal oblidar que la predisposició musical natural pot ser similar en alumnes que no tenen dita pràctica. A través de l'avaluació inicial proposta en els materials, s'obté informació sobre l'experiència musical de l'alumnat, a fi de tenir-la present en l'adjudicació de tasques, lectura de partitures i repartiment de papers.

El repertori d'audicions i peces per interpretar és molt variat, tant per donar a conèixer a l'alumnat un ampli ventall musical com per donar cabuda en el possible a la multiplicitat de gustos i preferències que estaran presents sens dubte a l'aula.

Donat que hi ha diferents nivells d'educació musical des d'alumnes amb estudis musicals fins a alumnes que no han donat mai classe de música, s'intentarà plantejar les classes i les activitats segons les possibilitats de cadascú i de cada grup. Així com valorar el procés d'evolució i aprenentatge de cada alumne. És realitzaran adaptacions curriculars pels alumnes amb necessitats educatives especials quan el professor de l'alumne ho consideri oportú, amb coordinació amb el departament d' orientació.

7.ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES.

El Departament de Música compta amb una agenda d'activitats extraescolares gairebé sempre condicionades a la concessió d'assistència a concerts i activitats musicals per part d'institucions públiques o privades. Donada la dificultat davant la qual ens trobem quan se sol·licita el pagament d'algun espectacle es pot dir que no podem programar massa activitats d'aquest tipus. No obstant això, la nostra voluntat és anar trencant progressivament amb aquesta dinàmica, involucrant als alumnes en la marxa de l'assignatura i provocant en ells la necessitat de participar més activament en ella.

El quadre bàsic d'activitats extraescolares que el Departament es proposa a principis de curs és el següent:

Assistència a concerts en diferents institucions, tant públiques com a privades, encara no determinats.

Assistència a possibles exposicions temporals o permanents.

Assistència a altres actes i concerts rellevants.

Activitats complementàries en el centre com tallers de construcció d'instruments o concerts fets pels alumnes.

Les activitats complementàries tenen un caràcter lectiu, i per tant són d'assistència obligada per a l'alumnat.

8.- PLA DE LECTURA

Per aquest curs 2009-2010, i a proposta dels departaments de llengua castellana i de filosofia, s'ha implantat un pla de lectura per tal de fomentar aquesta i també la comprensió lectora en totes les assignatures. Per part del departament de música creiem que la naturalesa de la nostra assignatura s'allunya del que és el llenguatge convencional i entra dins que és un tipus de llenguatge més abstracte i més proper al que seria el llenguatge matemàtic. Per tant per que fa a la música es tindrà molt en compte el llenguatge musical, i es fomentarà ja des de principi de curs al correcta lectura de partitures, ja des del punt de vista rítmic com des del punt de vista d'identificació de notes.

Pel que fa a la lectura convencional, des de l'assignatura de música es posarà molt d'esment en el correcte ús del llenguatge. S'ha detectat des de fa temps que els alumnes no utilitzen correctament la terminologia de l'assignatura, i que confonen termes, fins tot que diuen una cosa quan reament en volen dir una altra. Per tant s'insistirà molt en aquest tema, ja que en els controls escrits, els alumnes utilitzen el llenguatge convencional i s'insistirà molt en un ús precís d'aquest a l'hora d'explicar els continguts de la matèria. Per tant, es tindrà en compte allò que realment diu l'alumne i no el que vol dir, encara que això suposi una devallada en la nota.

Per tal de treballar la lectura i la comprensió lectora a l'assignatura de música, es treballaran escrits de compositors i escrits amb els continguts de l'assignatura, fent que sigui el mateix alumne qui expliqui que és el que ha entès d'allò llegit. Després es posaran en comú les aportacions de tots els alumnes i es farà una explicació d'allò llegit comparant les diferents aportacions.

INSTITUT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

ArxiducLluísSalvador

Aquesta programació ha estat aprovada en la reunió de departament celebrada el dia 21/09/09 i així es fa constar en l'acta corresponent.